

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av lagen om bostadsbidrag**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås statsrådet få befogenheter att av särskilda skäl göra en allmän justering av bostadsbidragen mitt under bidragsperioden för att allmänna oförutsedda stora omställningar i förhållandena smidigt skall kunna beaktas i bostadsbidraget. Samtidigt föreslås lagen också bli ändrad så att bostadsbidraget justeras, om hushållets fasta inkomster ökar avsevärt.

Dessutom föreslås en justering av lagen om bostadsbidrag så att bostadstillägget för högskolestuderande och det allmänna bostadsbi-

draget sammanjämkas. Samtidigt föreslås att lagen om bostadsbidrag ändras så att även skattebelagda förmåner skall genom förordning kunna ges en specialställning i anknytning till bostadsbidraget så, att de inte beaktas som inkomster då bostadsbidraget beviljas. Dessutom föreslås större smidighet åt statsrådet i fråga om de boendeutgifter som maximalt kan godtas i samband med bostadsbidrag.

Ändringarna föreslås träda i kraft så snart som de har godkänts och blivit stadfästa.

MOTIVERING

Högskolestuderande har enligt lagen om studiestöd för högskolestuderande (111/92) och lagen om ändring av lagen om studiestöd (112/92) beviljats bostadstillägg på grund av den först nämnda lagen från den 1 juli 1992. Då dessa lagar stadgades borde också lagen om bostadsbidrag (408/75) ha ändrats så, att allmänt bostadsbidrag inte beviljas högskolestuderande som beviljas bostadstillägg enligt lagen om studiestöd eller enligt lagen om studiestöd för högskolestuderande. För att bestämmelserna om sammanjämkningsystemen skall komma i skick föreslås att hänvisningar också till lagen om studiestöd för högskolestuderande tas in i 2 § 1 och 2 punkten och 15 § 2 mom. 3 punkten lagen om bostadsbidrag. Samtidigt föreslås också ordalydelsen i 2 § 1 punkten justerad.

Det föreslås att 3 § 2 mom. lagen om bostadsbidrag ändras så, att de inkomster om vilka stadgas genom förordning inte längre behöver vara skattefria. Då kan till exempel studiepenningen alltså stadgas få en special-

ställning trots att den blir skattbar. Detta behövs i synnerhet för att trygga situationen för studerande med familj som åtnjuter allmänt bostadsbidrag så, att bostadsbidraget inte minskar på grund av att studiepenningen blir skattbar.

Vidare föreslås att 7 § lagen om bostadsbidrag ändras så att statsrådet får möjlighet att överväga vilka av de i lagen nämnda faktorerna (bostadens läge, storlek, ålder och utrustningsstandard) som skall beaktas då de maximala boendeutgifterna fastställs. Systemet blir smidigare och förvaltningen enklare, då klassificeringen av de maximalt godtagbara boendeutgifterna vid behov kan ändras genom ett statsrådsbeslut.

Det föreslås att till 15 § 3 mom. lagen om bostadsbidrag fogas en ny punkt 1 a, enligt vilken bostadsbidraget justeras, om hushållets fasta inkomster ökar avsevärt. Enligt förslaget skall genom förordning stadgas om vad som anses som en avsevärd ökning. Meningen är att normen för inkomstökning skall utformas så,

att om en medlem i ett hushåll som varit arbetslös får arbete, justeras bostadsbidraget.

Det har i de nuvarande snabbt föränderliga omständigheterna visat sig ytterligt svårt att dimensionera bostadsbidraget i statsbudgeten och i de grunder för bestämningen av bidraget som fastställs en gång om året. Då bostadsbidragen inte har kunnat justeras under bidragsperioden, har den kraftiga ökningen i antalet bidragstagare främst på grund av den ökade arbetslösheten lett till ett ökat behov av bostadsbidragsanslag, vilket måst tillfredsställas i tilläggsbudgeten. Därför föreslås att i lagen om bostadsbidrag tas in en ny 15 a § som gör det möjligt att av särskilda skäl, utöver den individuella granskningen av att förutsättningar för erhållande av bostadsbidrag föreligger och av bidragsbehovet, justera bostadsbidragen på ett sätt och från en tidpunkt som statsrådet bestämmer. Som sådana särskilda skäl kunde man till exempel anse väsentliga ändringar i de allmänna boendekostnaderna eller i sysselsättningsläget på ett sätt som inte kunnat förutses, då grunderna för bestämningen av bidraget under ifrågavarande år fastställdes. Med tanke på den administrativa justeringen skulle justeringen av bidragen ske centralt under nyttjande av ADB-registret för utbetalningar.

Då sysselsättningsläget förbättras, skulle statens bostadsbidragsutgifter efter de föreslagna ändringarna sjunka snabbare än vad som nu är fallet. Om det efter lagändringen genom förordning stadgas, att studiepenningen alltså skall vara en prioriterad inkomst, även om den beskattas, förorsakar detta på årsnivå staten extra kostnader på uppskattningsvis 10 miljoner mark jämfört med om studiepenningen beaktas som en rat som minskar bostadsbidraget. De övriga förslagen har inga direkta statsekonomiska verkningar.

Ändringarna föreslås träda i kraft så snart de har godkänts och blivit stadfästa. I fråga om sammanjämkningen av stadgandena om bostadstillägget och bostadsbidraget föreslås lagen bli tillämplad på bostadsbidrag som beviljats från den 1 juli 1992 eller från en senare tidpunkt. Lagens 15 § 3 mom. 1 a punkten föreslås bli tillämplad från ikraftträdandet av nästa årliga justering dvs. från den 1 april 1993. Övriga stadganden skulle tillämplas på de bostadsbidrag som beviljas eller justeras från en tidpunkt efter det lagen trätt i kraft.

Enligt motiveringen till regeringens proposition med förslag till den ändring av 66 §

riksdagsordningen som trädde i kraft den 1 september 1992 (818/92) hör bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag till det grundläggande utkomstskydd som avses i ifrågavarande paragraf, och lagförslag som gäller en försämring av detta kan lämnas vilande. Riksdagens grundlagsutskott har i sitt betänkande om förslaget (nr 7/1992 rd) konstaterat att det dock vore möjligt att utan att ett sådant förslag lämnas vilande justera förutsättningarna för erhållande av en viss förmån vilken som sådan faller inom ramen för utkomstskyddet, likaså i någon mån dess storlek, så länge som förmånen alltså är tillräcklig omfattning tillfaller dem för vilkas utkomstskydd den är oundgänglig med tanke på helheten. Enligt lagen om bostadsbidrag har statsrådet redan nu befogenhet att årligen besluta om grunderna för bestämningen av bostadsbidraget, som inverkar på bostadsbidragets storlek. På basis av den nu föreslagna befogenheten skulle statsrådet, utan hinder av de grunder för bestämningen av bostadsbidraget som det tidigare fastställt, mitt under bidragsperioden kunna justera bostadsbidragsbeloppen antingen uppåt eller nedåt, om särskilda skäl härtill föreligger. Därför innebär förslaget inte någon väsentlig utvidgning av de befogenheter som statsrådet redan har vid bestämningen av bidragsbeloppen. På basis härav kunde förslaget behandlas utan att möjligheten att lämna förslaget vilande aktualiseras. På grund av att detta är en tolkningsfråga anser regeringen det dock önskvärt att grundlagsutskottets utlåtande inhämtas i ärendet.

Oavsett bristerna i de nuvarande bestämmelserna om sammanjämkning av högskolestuderandes bostadstillägg och det allmänna bostadsbidraget finns det inga uppgifter om att allmänt bostadsbidrag efter den 1 juli skulle ha beviljats någon som åtnjuter bostadstillägg för högskolestuderande. Om bostadsbidrag hade beviljats för samma boendekostnader för vilka den studerande redan har fått bostadstillägg, skulle detta ha medfört en oskälig förmån för vederbörande. Sålunda kunde lagändringen till dessa delar bringas i kraft retroaktivt i vanlig lagstiftningsordning utan att rättsskyddet äventyras. Regeringen anser det dock önskvärt att grundlagsutskottets utlåtande inhämtas också i detta hänseende.

På basis av vad som ovan anförs föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om bostadsbidrag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om bostadsbidrag av den 4 juni 1975 2 § 1 och 2 punkten, 3 § 2 mom., 7 § och 15 § 2 mom. 3 punkten,

dess lagrum sådana de lyder, 2 § 1 punkten i lag av den 8 februari 1991 (351/91), 2 § 2 punkten, 7 § och 15 § 2 mom. 3 punkten i lag av den 13 februari 1987 (154/87) och 3 § 2 mom. i lag av den 8 december 1989 (1079/89), samt

fogas till 15 § 3 mom., sådant det lyder i nämnda lag av den 13 februari 1987, en ny 1 a punkt samt till lagen en ny 15 a § som följer:

2 §

Bostadsbidrag enligt denna lag beviljas inte

1) en ensamboende studerande som enligt lagen om studiestöd för högskolestuderande (111/92) eller enligt lagen om studiestöd (28/72) har rätt till bostadstillägg, eller som har rätt till avgiftsfri bostad från läroanstaltens sida;

2) hushåll som består av två eller flera personer, av vilka en erhåller bostadstillägg enligt de i 1 punkten nämnda lagarna, utom i det fall att bostadstillägget har beviljats en medlem i hushållet för hans bostad på annan ort;

3 §

Till de i 1 mom. 2 punkten avsedda fasta månadsinkomsterna räknas inte de inkomster om vilka stadgas i förordningen, inte heller i 6 § 4 mom. avsedda hyresinkomster som fås av en underhyresgäst. Då de fasta månadsinkomsterna fastställs används i brist på annan tillförlitlig utredning som grund de skattören som vid senast verkställda kommunalbeskattning har påförts vederbörande.

7 §

Statsrådet fastställer årligen de skäliga maximala månatliga boendeutgifterna per kvadratmeter samt det maximala antalet kvadratmeter. Då de maximala boendeutgifterna fastställs kan bostadens läge, storlek, ålder och utrustningsstandard beaktas. Då det maximala

antalet kvadratmeter fastställs måste beaktas hushållets storlek.

15 §

Bostadsbidraget skall indras före den i 1 mom. avsedda kontrollen

3) om ett hushåll bestående av en person beviljas bostadstillägg enligt lagen om studiestöd för högskolestuderande eller lagen om studiestöd. Bostadsbidraget dras in med stöd av 1 och 2 punkten i detta moment vid ingången av månaden efter det omständigheterna ändrats och med stöd av 3 punkten vid ingången av den månad för vilken bostadstillägg har beviljats enligt nämnda punkt.

Under tiden mellan beviljandet av bostadsbidrag och den eller de kontroller som avses i 1 mom. skall bostadsbidragets belopp kontrolleras och kan det justeras endast

1 a) om hushållets fasta månadsinkomster har ökat avsevärt så som närmare stadgas i förordning; eller

15 a §

Utan hinder av vad som stadgas i 15 § kan en allmän justering av bostadsbidragen av särskilda skäl göras på ett sätt och vid en tidpunkt som statsrådet bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 199 . Lagens 2 § 1 och 2 punkten samt 15 § 2

mom. 3 punkten tillämpas dock på bostadsbidrag som beviljats från den 1 juli 1992 eller en senare tidpunkt. Lagens 3 § 2 mom. samt 7 och 15 a § tillämpas på bostadsbidrag som beviljas eller justeras med verkan efter det lagen trädde

i kraft. Lagens 15 § 3 mom. 1 a punkten tillämpas från den 1 april 1993.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 16 oktober 1992

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Minister Mauri Pekkarinen

Lag

om ändring av lagen om bostadsbidrag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om bostadsbidrag av den 4 juni 1975 2 § 1 och 2 punkten, 3 § 2 mom., 7 § och 15 § 2 mom. 3 punkten,

dessas lagrum sådana de lyder, 2 § 1 punkten i lag av den 8 februari 1991 (351/91), 2 § 2 punkten, 7 § och 15 § 2 mom. 3 punkten i lag av den 13 februari 1987 (154/87) och 3 § 2 mom. i lag av den 8 december 1989 (1079/89), samt

fogas till 15 § 3 mom., sådant det lyder i nämnda lag av den 13 februari 1987, en ny 1 a punkt samt till lagen en ny 15 a § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Bostadsbidrag enligt denna lag beviljas inte

1) en ensamboende studerande som enligt 10 § 3 mom. lagen om studiestöd har rätt till bostadstillägg till *studiepenning*, eller en *studerande* som har rätt till avgiftsfri bostad från läroanstaltens sida, *dock så att bostadsbidrag beviljas om studerande för avläggande av samma examen har fått studiestöd enligt lagen om studielån för den i förordningen om studiestöd stadgade maximtiden;*

2) hushåll bestående av två eller flera personer, av vilka någon får bostadstillägg enligt lagen om studiestöd, utom när bostadstillägget har beviljats en medlem av hushållet för bostad på annan ort;

Föreslagen lydelse

2 §

Bostadsbidrag enligt denna lag beviljas inte

1) en ensamboende studerande som enligt *lagen om studiestöd för högskolestuderande (111/92) eller enligt lagen om studiestöd (28/72)* har rätt till bostadstillägg, eller som har rätt till avgiftsfri bostad från läroanstaltens sida;

2) hushåll *som består* av två eller flera personer, av vilka *en erhåller* bostadstillägg enligt *de i 1 punkten nämnda lagarna*, utom *i det fall att* bostadstillägget har beviljats en medlem i hushållet för *hans* bostad på annan ort;

3 §

Till de fasta månadsinkomster som avses i 1 mom. 2 punkten räknas inte de *skattefria* inkomster om vilka stadgas genom förordning eller sådana i 6 § 4 mom. nämnda hyresinkomster som fås av en underhyresgäst. Till grund för fastställandet av de fasta månadsinkomsterna läggs i brist på annan tillförlitlig utredning de skattören som vid senast verkställda kommunalbeskattning har påförts den som saken gäller.

7 §

För beräkning av det skäligen beloppet av boendeutgifterna fastställer statsrådet årligen de maximala boendeutgifterna per kvadratmeter i månaden, med beaktande av bostadens

Till de *i 1 mom. 2 punkten avsedda fasta månadsinkomsterna* räknas inte de inkomster om vilka stadgas i förordningen, *inte heller* i 6 § 4 mom. *avsedda* hyresinkomster som fås av en underhyresgäst. *Då de fasta månadsinkomsterna fastställs används* i brist på annan tillförlitlig utredning som grund de skattören som vid senast verkställda kommunalbeskattning har påförts *vederbörande*.

7 §

Statsrådet fastställer årligen de skäligen maximala månatliga boendeutgifterna per kvadratmeter samt det maximala antalet kvadratmeter. Då de maximala boendeutgifterna fastställs kan

Gällande lydelse

läge, storlek, ålder och utrustningsstandard, samt med beaktande av hushållets storlek det skäligen antalet kvadratmeter bostadsarea.

Föreslagen lydelse

bostadens läge, storlek, ålder och utrustningsstandard beaktas. Då det maximala antalet kvadratmeter fastställs måste beaktas hushållets storlek.

15 §

Bostadsbidraget skall indras före den i 1 mom. avsedda kontrollen:

3) om ett hushåll består av en enda person beviljas bostadstillägg i enlighet med lagen om studiestöd. Bostadsbidrag indras med stöd av 1 och 2 punkten i detta moment vid ingången av den månad som följer efter förändringen i förhållandena och med stöd av 3 punkten vid ingången av den månad från och med vilken bostadstillägg enligt nämnda punkt har beviljats.

Under tiden mellan beviljandet av bostadsbidrag och den eller de kontroller som avses i 1 mom. skall bostadsbidragets belopp kontrolleras och kan det justeras endast

3) om ett hushåll *bestående* av en person beviljas bostadstillägg enligt *lagen om studiestöd för högskolestuderande eller lagen om studiestöd*. Bostadsbidraget *dras in* med stöd av 1 och 2 punkten i detta moment vid ingången av *månaden efter det omständigheterna ändrats* och med stöd av 3 punkten vid ingången av den månad *för vilken bostadstillägg har beviljats enligt nämnda punkt.*

1 a) om hushållens fasta månadsinkomster har ökat avsevärt så som närmare stadgas i förordning; eller

15 a §

Utan hinder av vad som stadgas i 15 § kan en allmän justering av bostadsbidragen av särskilda skäl göras på ett sätt och vid en tidpunkt som statsrådet bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 199 . Lagens 2 § 1 och 2 punkten samt 15 § 2 mom. 3 punkten tillämpas dock på bostadsbidrag som beviljats från den 1 juli 1992 eller en senare tidpunkt. Lagens 3 § 2 mom. samt 7 och 15 a § tillämpas på bostadsbidrag som beviljas eller justeras med verkan efter det lagen trädde i kraft. Lagens 15 § 3 mom. 1 a punkten tillämpas från den 1 april 1993.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.